

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **T. M.,** zastoupeného JUDr. Milanem Novákem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Dukelská 15, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství Brno,** se sídlem Brno, nám. Svobody 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 1. 2005, č. j. 29 Ca 394/2002 - 27,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 1. 2005, č. j. 29 Ca 394/2002 - 27 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2002, č. j.: FŘ-110-7044/2001-0107/PH, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru Finančního úřadu Zlín ze dne 30. 8. 2001, č. j. 174476/01/303912/2629 doměřujícímu na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období r. 1998 částku 1 884 113 Kč.

Krajský soud ve věci rozhodl bez jednání a žalobní námitku nesprávného nezahrnutí faktur č. 1/98-23/98 od dodavatele H.v. o. s. (dále též H.) a deseti faktur od dodavatele L.s. r. o. (dále též L.) do výdajů posoudil tak, že žalobce v rozporu s povinností vyplývající z § 31 odst. 9 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) neprokázal, že se jednalo o výdaje ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a neprokázal, že práce byly provedeny. Formálně vystavené doklady nebyly podloženy dalšími zjištěními o provedení oprav ani výslechy svědků. Žalobní námitku porušení procesních předpisů soud označil za nedostatečně konkrétní a žalobu zamítl.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., spočívající v nesprávném právním posouzení důkazní povinnosti ve vztahu k § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů a k § 31 odst. 9 daňového řádu. Podle jeho názoru správce daně, žalovaný i soud překročili zákonné meze a ukládají mu více povinností, než stanoví zákon. V žalobě namítal, že při správném provedení důkazů a provedení dalších jím navržených důkazů by žalovaný musel dospět k závěru, že firma H. sporné opravy skutečně zajišťovala. Tuto žalobní námitku nelze považovat za nekonkrétní, neboť se týkala celého důkazního řízení. Dále poukazuje na pochybení soudu, který odmítl věcně řešit námitky porušení ust. § 2 odst. 1, 3 a § 31 odst. 2, 8 daňového řádu pro údajný nedostatek konkretizace v žalobě. Tyto námitky byly konkretizovány celým obsahem žaloby - jednalo se o poukaz na nesprávné hodnocení důkazů, ukládání důkazních povinností nad rámec zákona, nezjištění skutečného stavu věci, to vše ústící v nesprávný závěr o neuznání výdajů. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud se nevypořádal s jeho právní argumentací a svůj právní závěr řádně nezdůvodnil. K tomu poukazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 103/99 podle něhož povšechné a obecné odůvodnění rozhodnutí, navíc převzaté od žalovaného, není v souladu s ústavním pořádkem. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že si je vědom nedostatku jedné z náležitostí, a to uvedení data doručení napadeného rozsudku, a požádal o stanovení lhůty k doplnění tohoto údaje. K tomu vyplývá ze soudního spisu, že krajský soud jednak stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku, jednak jej usnesením ze dne 5. 4. 2005 vyzval k doplnění náležitostí kasační stížnosti, a to o uvedení dne doručení rozsudku. Ke splnění mu byla stanovena lhůta jednoho měsíce; výzva byla doručena jeho zástupci dne 21. 4. 2005 (viz doručenka na čl. 42 p.v. soudního spisu). Dne 24. 5. 2005 bylo osobně podáno u krajského soudu doplnění kasační stížnosti, v níž jednak stěžovatel doplnil den, kdy mu byl doručen rozsudek, a dále na pěti stránkách doplnil věcnou argumentací kasační stížnost, včetně vznesení nových kasačních námitek, m.j. námitky, že soud přes jeho výslovný nesouhlas rozhodl ve věci bez jednání a tím porušil jeho ústavní právo na řádné projednání věci a znemožnil mu argumentačně obhájit a prokázat svá tvrzení.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Podle odst. 3 téhož ustanovení, nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

V daném případě konec lhůty stanovené podle § 40 odst. 2 s. ř. s. připadl na sobotu dne 21. 5. 2005; lhůta proto skončila v pondělí dne 23. 5. 2005 (§ 40 odst. 3 s. ř. s.). K podání učiněnému po této lhůtě nelze přihlížet. Ze spisu není zřejmé a stěžovatel ani netvrdí, že by z vážných důvodů požádal o prodloužení lhůty.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že oprávněně vyloučil z daňově uznatelných výdajů faktury 1/98-23/98 od dodavatele H. v celkové částce 3 084 450 Kč a deset faktur od dodavatele L. v celkové částce 1 750 600 Kč. Daňový subjekt neprokázal své tvrzení o tom, že práce byly provedeny. Požadavek na takové prokázání je

zcela v souladu se zákonem, šlo o součást jeho důkazního břemene. Krajský soud se v rozsudku podle přesvědčení žalovaného dostatečně vypořádal s hodnocením zjištěných skutečností. Námitka, že šetření u subdodavatelů firmy H. probíhala bez účasti stěžovatele, je novým tvrzením ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s. a Nejvyšší správní soud by k ní neměl přihlížet. Námitka odmítnutí žalobních bodů procesního charakteru krajským soudem neodpovídá skutečnosti. Soud se jimi v rozsahu žaloby zabýval. Oproti tomu se zcela důvodně nezabýval námitkou porušení § 2 odst. 1, 3 a § 31 odst. 8 daňového řádu, protože ty byly v žalobě skutečně položeny pouze v obecné podobě. I zde stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil některá nová tvrzení. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud je podle § 109 odst. 2 s. ř. s. vázán rozsahem kasační stížnosti, podle odst. 3 téhož ustanovení i jejími důvody - výjimkou z této vázanosti však je zatížení soudního řízení zmatečností nebo jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, či nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nebo nicotnost správního rozhodnutí. K tomu musí soud přihlédnout z moci úřední, bez ohledu na to, zda taková vada je kasační stížností namítána, a tedy i za situace, kdy je taková námitka vznesena opožděně. V daném případě má takový charakter námitka rozhodnutí soudu bez jednání přes výslovný nesouhlas stěžovatele.

K tomu ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatel podal žalobu dne 5. 12. 2002 a dne 2. 9. 2003 soud zaslal účastníkům řízení přípis mj. obsahující výzvu k vyjádření souhlasu k rozhodnutí věci bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Na tuto výzvu sdělil žalovaný dne 22. 9. 2003, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, žalobce na výzvu zdánlivě nereagoval, neboť jeho další podání časově následující se týká jiných skutečností. Ve spise je ovšem na str. 50a založeno jeho nesouhlasné vyjádření k této výzvě, když z listiny je patrno, že ji krajský soud původně nesprávně založil do jiného soudního spisu. Vyjádření je ze dne 16. 9. 2003 (soudu doručeno 17. 9. 2003), a tedy ve vztahu k doručení výzvy (8. 9. 2003) se jedná o vyjádření včasné. Podle číselného řazení spisu je zřejmé, že nesouhlasné vyjádření žalobce bylo do spisu zařazeno až po vydání rozsudku. Nevědomost soudu o tomto nesouhlasu v důsledku špatného založení jinak dostatečně identifikovatelného vyjádření ovšem nelze přičítat k tíži stěžovatele. Krajský soud pak dne 25. 11. 2004 opětovně vyzval žalovaného k vyjádření o souhlasu s rozhodnutím bez jednání, když ve výzvě uvedl, že žalobce s takovým rozhodnutím souhlasí, k vyjádření mu stanovil lhůtu 7 dnů s tím, že nevyjádření v této lhůtě bude soudem považováno za vyslovení souhlasu s takovým postupem. Žalovaný se v dané lhůtě nevyjádřil a krajský soud dne 10. 1. 2005 rozhodl bez jednání.

Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

V daném případě žalobce výslovně vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání. Žalovaný také vyjádřil nesouhlas a jeho mlčení k pozdější výzvě, navíc obsahující lhůtu k vyjádření kratší než zákonnou, nelze považovat za vyjádření souhlasu.

Soud podle § 49 s. ř. s. ve věci samé rozhoduje při jednání, postup podle § 51 s. ř. s. je výjimkou z této zásady, která má stanoveny své podmínky. Krajský soud v dané věci rozhodl bez jednání, aniž byly tyto podmínky splněny. Tím současně porušil právo na veřejné

projednání věci zakotvené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Takový proces proto nelze považovat za spravedlivý.

Z hlediska ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. se jedná o vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení jeho právním názorem vázán.

Pokud jde o další stížní námitky uplatněné v zákonné lhůtě, jedná se o námitky věcného charakteru, jejichž posouzení může být po projednání věci krajským soudem odlišné, a tudíž jejich hodnocení je v daném stadiu předčasné a nadbytečné.

V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu